

IV. évfolyam, 99. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre - - - - - 12 korona
Félévre - - - - - 6 korona
Negyedévre - - - - - 3 korona
Egyes szám ára - - - - - 12 fillér

Megjelenik vasárnap és csütörtök
reggel.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1908. =

december 10. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petöfi-utca 47. szám.,
ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkereséseket
lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Haladunk.

Ami az egyes embernél a mozgás, az a város életében a munka. Mozdulás jelzi az egyes ember életét, munka a városok életét, haladását. Mozdulás és munka nélkül nincs élet az egyesek, nincs élet az összesség létében, fenállásban s minél életteljesebb egy város, annál jobban bővül munkaköre, annál inkább kell, hogy munkájának eredménye észlelhetővé legyen. Hogy Ujvidék városa, dacára kedvező földrajzi fekvésének, természettől kinálkozó előnyeinek, miért maradt adós a legégetőbb kérdéseknek is megoldásával a múltban, ennek okait ezuttal teljesen mellőzzük s ahelyett inkább kész örömmel konstatáljuk, hogy az új korszak, a nemzeti éra inaugurálása óta még az elfogultsággal vagy rosszakarattal telített ellenfél által sem kétségbevonható lázas tevékenység, munkásság és előretörtetés indult meg a közélet minden terén s míg egyfelől rég mulasztottak pótlása jelzi e munkásság eredményét, addig másfelől a jövő fejlődést és haladást biztosító új intézmények s messze kiható alkotások hirdetik minden szóval ékebben, hogy a vezetőségnek előlegezett bizalom, a tanács és törvényhatóság munkaerejébe vetett hit nem pusztán ábránd. Megcáfolhatatlan tények és tettek igazolják immár, hogy Ujvidék városa rálépett a fejlődés és haladás útjára s rövid időn belül nem egy nagyszabású kész alkotásról számolhatunk be, mint a városi munkásság eredményéről, amelyre kevéssel ezelőtt még csak gondolni is alig mertünk.

S minthogy a nagy alkotások leg-hatalmasabb munkását, életét a közérdeklődésben látjuk, nem mulasztjuk el már most, a mai közgyűlés előtt rámutatni s a közérdeklődést rá terelni azon nagyszabású kérdésekre egy-nemelyikére, amelyek közszükségletet elégítenek ki s a törvényhatóság komoly munkásságáról tesznek tanubizonyosságot. Mint az eddigi közgyűlések mindegyike, a mai sincs híjával a napirendre tűzött s megoldást igénylő tárgyak nagy fontosságának.

Városunk lakosságának nagy kontingensét a könnyebb megélhetés, olcsóbb lakás érdekében közvetlenül érintő és régfolyamatba vett kérdés, a *limáni tisztviselő telep* kérdése kerül tárgyalásra,

melynek tervezete teljesen elkészítve, immár az adás-vételi szerződés megkötésére megérett. A tervezet szerint összesen 55 telek 5 1160/1600 hold területen van kijelölve, melyek közül a legkisebb 150, a legnagyobb 300 □ öl.

Az új közkórház és ártézi fürdő szennyvizeinek s csapadékaiknak levezetése céljából egy *főcsatorna* építése van tervezve, mely az új kórháztól a Limán szivattyulepig vezet s ennek a főcsatornának Petöfi-utcai szakaszába torkololag két mellécsatorna építése is fel van véve, még pedig a Petöfi-utcában a Mátyás király-utcától a lövészet-utcaig az egyik s a másik a Kossuth Lajos és Petöfi-utcában a városházától a Széchenyi-utcaig. E csatornáknak már most leendő kiépítését a villamos vasút építése is teszi szükségessé. S ezzel szorosan összefügg a vasuti állomáshoz vezető — jelenleg a legrosszabb karban levő — utnak a Mátyás király-utcától a sétaterig leendő aszfaltrozása s ezzel egyidejűleg a Deák térnek is aszfaltburkolása. Ugyancsak kövezésre és rendezésre kerül a haltér és sertéspiac is. A légszuszogással köntendő pótszerződés, a fél és egész éjjeli gázlámpák égési tartamának emelése és ily értelemben új gázvilágítási naptárnak összeállítása szintén a mai közgyűlés fontosabb tárgyai közé tartozik. Hogy pedig a városnak 1910. jul. 15-ig meghosszabbított vámszedési joga jobban kihasználtsék, a vár. javadalmak jövedelme fokoztassék, a vámsorompók ki-helyezése iránt kellend határozni. De nem kis jelentőségű a Duna felé nyitandó utcák kérdése sem, melyről külön cikk nyújt tájékoztatást.

E kérdések mindegyike nem egyesek érdekeit szolgálja, hanem közérdek kielégítésére van hivatva és megoldásuk mindenestre újabb határkövet jelez a város jövő fejlődésének biztosítására irányuló munka mezején.

Ujvidék fejlődésének biztosítása.

Városunk jövő fejlődésének biztosítása céljából Orbán Ignác műszaki tanácsos a következő nagyszabású tervezetet dolgozta ki, melyet a tanács előterjesztése folytán a mai közgyűlés fog tárgyalni s melyet közérdeklő voltánál fogva imitt közlünk egész terjedelmében.

Ujvidék természetes fejlődését a Duna-part felé a múltban megakadályozta a

hidsánc és katonai építési tilalom és ettől eltekintve, a Limán szennyító miazmás kibővítése. A Limán szennyító immár megvan szüntetve és remélhető, hogy igen rövid időn belül, talán már a következő évben sikerülni fog megteremtteni azokat a feltételeket, melyek a hidsáncokat és építési tilalmat szintén történelmi emlékekkel átalakítani lesznek hivatva.

A *Limán, hidsánc és építési tilalom* megszűnése új korszakot jelent a város történetében, mesterségesen visszatartott és most annál rohamosabban tért követelő fejlődés korszakát.

Ennek a fejlődésnek biztosítására az *előkészítés* már részben megtörtént, nevezetesen a város gondoskodott a városi területek új felmérési munkálatairól és a mérnöki hivatal kidolgozott egy *város bővítési* tervvázlatot és *városrendezési* programot.

Az egészséges fejlődés biztosítása érdekében mielőbb gondoskodni kellene arról, hogy a város azokat a területeket, melyek a *város rendezési* terv kerestül-vitele céljából megszerzendők, mielőbb megszerezze és gondoskodni kellene arról, hogy a város közönségének áldozatkészsége által teremtett értékelkedések előnyeiben nemcsak az egyes, hanem a város egész közönsége részesüljön és hogy az intézmények költségeit első sorban azok fedezzék, akiknek az intézményekből első sorban hasznuk van. Más szóval, meg kellene teremteni a *betterment* intézményét mindjárt a fejlődés új korszakának küszöbén.

A telek szerzéseket illetőleg különösen figyelemre méltó, hogy a Duna-utca felé a vasuti állomásig még csak két ut vezet a Duna felé, feltétlenül és első sorban gondoskodnunk kell tehát arról, hogy — amint az a városrendezési tervben is tervezve van — a Duna-utca és Örménytöltés között, az Örménytöltés és Schéchenyi-utca között és a Schéchenyi-utca és vasut között még egy-egy ut legyen a Duna felé nyitható. Különben a város ezekkel a kisajátításokkal nem is csinál rossz üzletet, mert hiszen az utca-nyitás következtében két utca-frontot nyer, melynek értéke meghaladja az utca-részére kihagyandó terület értékét.

Ezek előre bocsátása után a tvh. mérnöki hivatal vezetője javasolja, hogy a Duna felé vezető utcák kinyitására szükséges magán telek tulajdonosaitól ajánlatokat bekérve, azok megszerzése iránt a tvh. bizottsághoz előterjesztés tételével,

BOGDÁNY

és TÁRSA

UJVIDÉK,
Tökölly Imre-utca 11. sz.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dalnok-utca 12. Telefon (Interurban) 988.

KRON KÁROLY FIA

cég Ujvidéken tisztelettel értesíti n. é. vevőit, hogy az idei
KARÁCSONYI VÁSÁR
 november 24-én vette kezdetét.

egyben pedig a *betterment* intézményét illetőleg, ennek megteremtésére szabályrendelet alkotandó és pedig minél előbb, hogy a hidsáncok átvételével meginduló fejlődés már jóváhagyott, tehát életbelépett *betterment*-szabályzatra támaszkodhassék.

Sürgősen kell a kérdéssel foglalkozni, nehogy e várost Nagyvárad sorsára juttassuk, ahol csak költséges kisajátítások és nagyobb szabású intézmények létesítése után jöttek arra a tapasztalatra, hogy a *betterment*-tel nagyrészt már elkéstek.

Nemzeti színészet.

Bevonult hát ismét Ujvidékre egy színtársulat és így alkalmunk van télviz idejében is színházba járhatni. Nem hozhatja fel senki ellenvetésnek, hogy meleg időjárás van és így kin színházba járni, itt van a régen lesett alkalom, télen is van színtársulatunk.

Mezey Kálmán besztecebányai igazgató jött el társulataival körünkbe. Makó Lajos kitűnő társulata után nehéz feladatra vállalkozott, hogy a közönségnek minden tekintetben kedvébe járasson, de az eddigi előadások után ítélve hisszük, hogy a közönség meg lesz elégedve és a társulat jó benyomásokat fog kelteni mindenütt. Most a közönségen mulik, hogy a színésztársulatot teljes erejéből támogassa. Telt házakat kell teremteni és úgy gondoljuk, kívánságunk teljesülni is fog.

Szombaton eléggé jól látogatott ház előtt adták elő Orbán operettjét, a „*Csókírdly*”, amelyet Stojanovits Jenő, a budapesti Szent-István bazilika karnagya zenésített. A libretto nem nagy, alapjában kedves sujet szolgál alapjául, de azért vele nem érthetünk minden tekintetben egyet, főképp a második felvonásban, amely az újabb darabok egyik jellemző sajátosságát, a burkolt sikamlósságot iparkodik kihasználni. A zene azonban igazán remek. Kitűnően felépített dallamok, remek hangszerelések, ügyes nuanceirozások jutnak előtérbe és a jelenlevők igazán gyönyörködtek a hallottakban. Az előadás sikerültnek mondható. A címszerepet *Solti Vilma* kreálta. Ügyesen mozog a színpadon. Élet, elevenesség jellemzik játékát, kellemes hangja pedig méltán kelt elismerést. Végtelenül kedvesen alakított *Évike* szerepében *A. Borzassy* Rózi. Jól megérdemelt tetszésnyilvánításokban volt része. Minden tekintetben kitűnő hangja van *Márkus* Angelának, (Ivrette), aki osztatlan elismerésre tett szert. Nagyon jó felfogással játszotta az intrikus Bombadilost *Pataky*. Sikerült tancát meg kellett ismételnie. Feltűnően ügyes volt maszkja. A komikusok is jól aknázták ki szerepüket. *Vajda* (Olaf), *Derenghy* (Heemskerck), *Vándory* (Gurgeltief) igen ügyesek voltak. Kisebbszerepében jó volt *Gáspárné* (Tanson Katherina).

Vasárnap délután a nagyon is ismert „*Vig özvegy*” ment meglehetősen telt padosrok előtt. Sikert arattak *Solti Vilma* (Glavari Hanna), *Márkus* Angela (Velenceiné), *Vajda* (Daniló), *Gáspár* (nagykövet), *Márton* (Rosillon), *Derenghy* (Nyegus). Este a „*Csókírdly*”-t ismételték. Bizony az eléggé sikerült előadás sokkal jobb látogatottságot érdemelt volna.

Hétfőn *Dávis* és *Lipschütz* bohózata „*Gretchen*” ment. Bizony nagyobb számú látogatottságot vártunk volna, hiszen magyar

színtársulatról van szó, amelyet támogatni erkölcsi kötelességünk. Magáról a darabról ezuttal nem kívánunk bővebben írni, legyen elég annak említése, hogy tendenciájával semmiképpen sem vagyunk megelégedve, sőt azt a leghatározottabb mértékben elítéljük. A színműveknek főcélja az erkölcsnemesítés, ezt pedig ez a darab, ha vannak is benne szellemes ötletek és mulatságos jelenetek, nem tudta elérni. Színészeink nagy ügyességgel, sok igyekezettel kreálták szerepeiket. A címszerepben *Kis Cecília* nyújtott igen jót. Csinos megjelenés, játéka átgondolt, ügyes. *Erney* János Ó Fenségét játszotta sikerülten. Bár azt a felfogást, amelylyel ő ezt a szerepet alakította, nem tartjuk mindenképpen helyesnek, mégis szívesen elismerjük, hogy a tetszésnyilvánításokra jól rászolgált. *Pataky* a társulatnak erőssége. Az ügyefogyott von *Strehle* kamarást adta egészséges humorral, jóízű komikummal. *Aldorjáné* Rózi a higgadt grófné szerepében elismerést aratott. A többi szereplő minden tekintetben hozzájárult a sikerhez. A komikumot ügyesen aknázták ki főképp *Papp Erzsébet*, *Kecskeméthy*, *Gáspár*, *Vándory*, *Derenghy* és *Sugár*.

Kedden délután „*Lili*” volt a műsoron, sajnós, nagyon csekély közönség előtt. Este *Strausznak* — városunkban nagyon is lejátszott — operetteje, a „*Varázskeringő*” ment. Az operette gyönyörű zenével dicsekedik és mindenestre jobb látogatottságot érdemelt volna. Ez este mutatkozott be *Barna Mancsi*, a társulatnak ujonnan szerződött primadonnája. *Franczi* szerepét adta, élénk temperamentummal, kedves ügyességgel. Élénk tetszésnyilvánításokban volt része. Szép hangjával tetszést keltett *Márkus* Angela (Helena). *Vajda* Dezsőnek, aki *Nikit* játszotta, csinos, ha nem is erős, hangja van és ez kellemesen érvényesült. Jól alakítottak *Gáspár* (Joachim), *Derenghy* (Lóthár), *Papp Erzsébet* (Friderika). *Makóék* hasonló előadásához képest volna még megjegyezni valónk, de a köz érdekében ezt elhagyjuk, csak azt jegyezzük meg, hogy a keringőt már az első felvonásban is énekelni kellett volna. Minden összevetve azonban a közönséget fokozottabb látogatásra buzdítjuk, nehogy a színészet ügye városunkban hajtórést szenvedjen.

HIREK.

Vár. törvényhatóságunk ma csütörtök, d. u. 4 órakor rendes havi közgyűlést tart. Napirendre nem kevesebb mint 36 tárgy van kitűzve, melyek közül mint kiváló fontosságukat a következőket emeljük ki: a limáni tisztviselő telep létesítése, a vámsorompók kihelyezése, a Duna-felé nyitandó utcák céljaira telkek megszerzése, pótszerződés a légszeszgyárral, vegyvizsgálati laboratorim felállítása, a közkórház és árténi fürdő víztelenítése, a *Petőfi*-utca aszfaltrozása, *Deák* *Ferenc*-tér és haltér rendezése, csartornázása, a közvilágítás kiterjesztése stb.

A DMKE ismeretterjesztő előadása. A DMKE ujvidéki fiókja folytatja a tavaly megkezdett és oly nagy népszerűsége szert tett délutáni ismeretterjesztő előadásokat. Az előadások most is a kir. kath. magy. főgimnázium rajztermében fognak megtartatni, teljesen díjtalanok és mindenkinek szólnak. A

rendezőség és az előadó urak teljes önzetlenséggel végzik e fáradságos munkát, hogy városunk művelt nagyközönsége a téli hónapok unalmas vasárnapi délutánjait kellemesen és egyuttal hasznosan eltölthesse. Az első előadást *Dr. Szabó Lajos* főgimn. tanár tartja dec. 13-án d. u. 4 órakor *Báró Eötvös József*-ről. Az előadásokat falragaszkon is meghirdetik.

A vashidon való átkelési igazolványok. A várparancsnokságnak a héten rendőrségünkhöz intézett átirata szerint a fehér lapon kiadott igazolványok reggel 1/6 órától este 1/7 óráig jogosítanak a hidon való átkelésre, míg a piros lapon kiadottak éjjel-nappal érvényesek.

Németül levelező magyar község. Rendőrségünkhöz egy toloncgyben dolga akadt a brassómezei Szászmagyar községgel. A jeles bakszász község úgy látszik nem ismeri a törvényt és szegyei magyar elnevezését, mert régi: „*Nussbach*” elnevezését használva német nyelven választott rendőrségünk megkeresésre, mely az átiratot elfogadta ugyan, de illetékes helyen feljelentést tett a község ellen.

Fényes esküvő ment végbe e hó 6-án Mayer vigadótermében, midőn *Dr. Pap Ignác* főrabbi emelkedett szellemű, alkalmi beszéd kíséretében áldotta meg *Grósz Adolf* oravicabányai gyógyszerész és *Schwarz Olga* urleány házassági frigyét. Az egyházi aktust Mayer éttermében fényes lakoma követte, melyen az ifju házaspár és az örömszülők egészségére sűrű felköszöntők hangzottak el, akiknek üdvözlésére nemcsak helyből városunk színe-java jelent meg jó kívánságaival, de a messze vidékről is több százra menő sürgöny érkezett. Az ifju házasságok a d. u. gyorsvonattal indultak nászutra, kísérve hozzátartozóik és ismerőseik legjobb üdv- és szeretése-kívánataitól.

Szöjd tanfolyam. A beltéri r. kath. népiszkola helyiségeiben *Apró György* tanfolyamvezető alatt 30 hallgatóval megnyitott Szöjd-tanfolyam és a helyi tanügy emelése céljából a kézimunkára nevelő orsz. egyesület igazgatója tegnap, dec. 9-én esti 5—7 között „A magyar népiszkola szelleme” című igen tanulságos és élvezetes előadást tartott. Ugyanezen egyesület igazgatója ma, csütörtök d. e. 10—12 között második előadását tartja, még pedig a kézimunka és a természettudományi anyag metodikája című. Az érdeklődő körök szívesen láttatnak ez előadáson vendégeket.

A lélegzés

sokkal könnyebb már az első néhány adag SCOTT-féle Emulsió után is és ez a megkönnyebbülés napról-napra növekedik.

Ezren és ezren tapasztalták ezt az utolsó 32 éven keresztül. Ép ily szembeötölő a javulás az általános egészséget illetőleg.

As Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kérjük figyelembe venni. 2—4

Étvágy és álom

visszatér s az emésztés javul. Próbálja meg és meg fog erről győződni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Heti műsor. Ma csütörtök „Jatárjárás” operette kerül színre, Solti Vilma a fő — Riza báróné — és Barna Mancival Mogyoróssy önkéntes szerepében. Péntek a „Dollár királynő” világhírű operett és szombaton „Naf-talin” új énekes bohózat adatik elő. Az igaz-gatóság „Nem fehér est” jelzővel ezen és hasonló előadásoknál tájékoztat az iránt, hogy a darab pikáns, tehát a szülők fiatal leányo-
kat ne hozzanak az előadásra.

Kereskedősegéd mint rendőrkapitány. Jef-tovics Milán csak 23 éves és facérkeres-
kedősegéd, de azért máris nagystilű szélhá-
mosnak készül. Felhasználva a jelenleg ural-
kodó zavaros állapotokat, melyek több helyen
az utazó közönség személtartását teszik szük-
séggé, az India és Ujvidék között közlekedő
vonatokon magát Stefanovics Zsarkó ujvidéki
rendőrkapitánynak adta ki és e minőségben
sorra vizsgálta néhány napon át az utazók
podgyászát, míg nem rendőrségünk is, értesül-
tén a dolgról, az utazó szélhámost maga
Stefanovics Zsarkó rendőrkapitány munkaköz-
ben letartóztatta. Miután valószínű, hogy Jef-
tovics Milán, ki belgrádi illetőségű, az átvizs-
gált podgyászokat észrevétlenül megdézsmálta,
de egyéb szélhámosságok is derültek már
eddig reá ki, rendőrségünk őt egyelőre fogva
tartotta és ellene a vizsgálatot folytatja.

Enyhítsük a téli nyomort. Dr. Tapavicza
György tanácsnok személyes utánjárása foly-
tán a helybeli fakereskedők téli tüzelőfát
ajándékoztak a szegények javára, még pedig
Ernst József 16, Wolf és Trostler 36, Schwarz
testvérek 40, Schulz és Wolf 25 szegény
rézére, utóbbi cég összeaprított tüzelőt. E
nemeskeblű adományok részint kiosztattak
már, részint e héten kerülnek még kiosztásra.

Ünnepség. A kir. kath. magyar főgimná-
zium kebelében alakult „Mária kongregáció”
e hó 8-án, d. e. 11 órakor az örmény kath.
templomban 13 tagot vett fel. A felavatást
Dr. Ámon Pál kanonok-plébános teljesítette.
Szép beszédet intézve a jelenlevőkhöz, szép
szavakban buzdította az ifjakat a vallás, hit
szeretetére, megmagyarázta, hogy az igazi
ember főerénye a nyílt őszinteség, a felebaráti
szerelem és egymásnak jóindulatu támogatása.

Eljegyzés. Drasnyák Gusztáv jegyet
váltott Puch Etuska kisasszonnyal, Puch
Nándor kir. mérnök kedves és szeretetreméltó
leányával.

Házi estély. A Magyar Kaszinó harmadik
házi estélyét most szombaton 12-én fogja tar-
tani. Akik meghívót tévedésből nem kaptak
volna, forduljanak Dr. Piukovich Sándor ka-
szinói titkárhoz.

Előadás. Az ujvidéki Katholikus Olvasó-
körben vasárnap délután Dr. Piukovich Sándor,
főgimn. tanár, a körnek agilis alelnöke, az
alkoholizmusról igen sikerült előadást tartott.
nagyszámu közönség jelenlétében. Vonzó pél-
dával bizonyította ennek a betegségnek er-
kölcsei veszélyét és kifejtette, hogy nemzeti,
meg vallási szempontból mennyire káros ha-
tása van a szesz italok túlságos élvezetének.
Fejtegetése a jelenlevőkre látszólag mély ha-
tást gyakorolt — és sajos tetszésnyilvání-
ásokat — eredményezett.

Tűz. Szombaton este 7 órakor tűz ütött
ki Piukovich Ferencnek a Dr. Adamovich-féle
ház első emeleti lakásán, mely nagyon köny-
nyen igen végzetessé válhatott volna, ha ide-
jekorán észre nem vessik s a nyomban meg-
jelent önk. tűzoltóink tovább terjedését meg
nem akadályozzák. Régi rossz építkezésre
vezethető vissza a tűz oka, amennyiben a
kéménybe beépített gerenda s a menyezeti

deszkái az ezen nap délelőttjén kiégett ké-
ménytől tüzet fogtak, mely a menyezeten át
a szobába beégett. A kár körülbelül 600—700
kor. biztosítás útján megtérül.

Feloldott sertészárlat. Miután a ható-
sági állatorvos jelentése szerint városunkban a
sertésvész megszűnt, a rendőrkapitányság a
sertészárlatot feloldotta és így vészmentes
helyről a sertések hehozatala ismét meg van
engedve és péntektől fogva a rendes sertés
hetivásárok is meg fognak tartatni.

Árverezés. Ezennel közhírré tételik, mi-
szerint az üzletszabályzat 70. § a értelmében
elárúsítandó kézbesíthetetlen és fölös áruk nyil-
vános elárverezése az Ujvidék állomásunkon
lévő raktárban 1908. évi december hó 15-ik
napján délelőtt 9 órakor tartatik meg, mely
árverezésre a t. c. közönség ezennel meghí-
vatik. Skutecky állomásfőnök.

Egyházmegyei hírek. Szombathy Sándor
pápai t. kamarás, érd. szakmári lelkész, éle-
tének 75. s áldozásának 51-ik évében
meghalt. Huber Róbert Dusnokra káplánnak
küldetett, Greinit Ferenc keceli káplán pedig
megbízott a dunaszentbenedeki plebánia ve-
zetésével.

Logfnomabb csemege-különlegességek,
folytonos ujdonságok Wagner testvéreknél
Ujvidéken.

NYILATKOZAT.

Berger Arnold úr a mult héten nyilt-
levelet tételtem közzé. Ebben idézi szavai-
mat, melyeket november 22-én a függet-
lenségi párt választmányának a városi je-
lölések dolgában tartott választmányi ülésén
mondottam. Minthogy a megjelent nyiltlevél
hangja és okoskodása alkalmas arra, hogy
a közönséget a függetlenségi párt jelölési el-
járása iránt félrevezesse és az ujvidéki keres-
kedők között bizalmatlanságot keltsen, óvást
kell tennem az ellen, mintha bárkinek oka
volna az én szavaimat egyoldaluan magya-
rázni és abból arra vonni következtetést, hogy
az ujvidéki kereskedőket hazafiság dolgában
diskvalifikálni akartam. Ellenkezéleg. A párt
nem feledkezett meg a jelölés alkalmával
kereskedő polgártársainkról. Nem sorozandók-e
a kereskedők közé Balla Árpád, Winkle
István, Paul Keresztély, Ludwig József, Szabó
Lajos? Nem értenek-e a kereskedelmi és gaz-
dasági ügyekhez Bruck Ferenc, Skutecky
Emil? A kereskedői osztályt a törvényható-
ságban a kereskedők színe-java képviseli. Ha
senkit sem jelöltünk volna kereskedő polgár-
társaink közül, még akkor is 18 százalékát a
következő kereskedők alkotják a képviselő-
testületnek: Altwirth József, Balassa Henrik,
Bauer Gyula, Brunner Ede, Dietzgen Gábor,
Ernst József, Füst János, Grossinger János,
Herger Ágoston, Kron Károly, Kron Richárd,
Popadics Péter, Schubert Rezső, Wagner Mi-
hály, — tehát senki sincs Ujvidéken annyira fa-
vorizálva, mint épen a kereskedői világ, mely
különbén alig képezi 4%-át a választóknak.
Hányan vannak azonkívül a bizottsági tag-
ok közül, akik üzleti ügyekkel foglalkozván
mint iparosok, földbirtokosok vagy pedig in-
telligenciájuknál fogva értenek gazdasági és
kereskedelmi kérdésekkel? Alaptalan volt
Berger Arnold úr feljajdulása. *Bozsénik Béla.*

Nyilt-tér.

Mégis csak pompásan messzire jutottunk,

hogy most már híres források gyógyító-erőjét a
mellőnyesben magával viheti az ember és szük-
ség szerint használhatja. A Fay-féle szodeni á-

vány-pasztilla ugyanis hatásos alkotórészeit te-
kintve, tiszta forrástermek és így már könnyen
megmagyarázható, hogy oly kitűnő szolgálatot
tesz a torok, a tüdő minden megtámadásánál kö-
moly és még oly régi huutnál. Fay valódi szo-
denijének éppen úgy ott kell lennie a háztartás-
ban, mint a kenyérnek.

Egy skatulya ára 1 K. 25 fillér és min-
den gyógyszerárban, drogeriában és
ásványvízkereskedésben kapható. Után-
zatoktól azonban tessék óvakodni.

Vezérképviselő: Ausztria-Magyarországra: W.
Th. Guntzert, Wien, IV. Gr. Neugasse, 17.
Főraktár Budapeston: Egger Leó dr. és Egger J.,
VI. Váci-körút 17., Kochmeister Frigyes utóda, V.
Hold-utca 8., Thallmayer és Seitz, V. Zrínyi-utca 8.,
Török József, VI. Király-utca 12.

Felelős szerkesztő: Pap Sándor.
Társaszerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Lelkészek- és tanítóknak

5% árengedmény.

Eladó hintó.

Szép, alig használt, elegáns hintó
eladó.

Bővebbet Léderer Jenőnél, Kossuth
Lajos-utca 52. 2-3

Természetes, ezüst üstben mindenkor
frissen befőzött kiváló finom
málnaszörpöt

szállít
Gessler Siegfried

csász. és kir. udvari szállító és ő csász. és kir.
Fensége József Főherceg kamarai szállítója

Kőbánya.

Jó hírnév

és a fogyasztó közönség helyes ízlésére vall,
hogy pezsgőnk rohamosan terjed és nagy
keresletnek örvend.

KAPHATÓ:

minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és
vendéglőben. II.

Karácsonyfa dísz

meglepő szép *ujdonságok*, gyönyörű *bonbonlierek*, legfinomabb bel- és külhoni *bonbonok* órlási választékban megérkeztek.

Csemegeárunkban minden nap *ujdonság*.

Sütése előlakra ajánljuk legfinomabb árúinkat, szükséglet esetén kérünk szíves megrendelést.

Borok, likőrök, pezsgők legolcsóbb árban.

Vidéki megrendelések a beérkezés napján adatként póslára ingyen csomagolásban.

Ár lap ingyen.

Tessék üzletünket és árúinkat vétel nélkül is megtekinteni.

Wagner testvérek Ujvidék,

fűszer-, bor- és csemege különlegességek üzlete.

4-8

Néhány szó a nagyérdemű közönséghez!

Eddig a vevőközönség mindenütt csak gyárilag készült pörkölt kávét vásárolt, melyről pedig köztudomású, hogy jó nem lehet és pedig azért, mert ha a kávé 3-4 napnál tovább áll, úgy az megsavanyodik és elveszti eredeti jó ízét.

A FIUMEI KÁVÉBEHOZATAL naponta 10-20-szor is pörköltet, sőt kívánatra a vevő szeme előtt hajlandó a megvett kávét megpörköltetni.

A FIUMEI KÁVÉBEHOZATAL kizárólag faj-kávét árusít, mely abban különbözik a fűszeresnél árusított kávéktól, hogy egészen másképp lesznek kezelve. A kávénál ugyanis fontos, hogy ne fektüdjék oly helyen, ahol olaj, petroleum, sajt vagy nyitott halkonzervek vannak, amint ez minden fűszeresnél gyakori eset. Ugyanis a kávé minden idegen illatot magába szív és néha azért rossz a kávé, mert oly helyiségben fektet, ahol ily cikkek voltak felhalmozva.

A Fiumei kávébehozatal kizárólag: kávét, teát, csokoládét, cacao, cognacot, rumot, mandulát, rizst, mazsolát és jour tea-süteményeket

árusít **UJVIDÉKEN,**

KOSSUTH LAJOS-UTCA 30. SZÁM.

5-5

Eladó ház.

A *kamenici-utca 8. sz. a. ház* — két telek — nagy kerttel, szabad kézből, előnyös feltételek mellett eladó.

Bővebbet nyújt ugyanott a háztulajdonos:
Wilfing Ferenc.

!! Karácsonyi és ujévi ajándékokat !!

igen nagy választékban, a legolcsóbb, **szabott** árakon ajánl

TAUSCH JÁNOS

ékszerész, órás, arany- és ezüstműves Ujvidéken, Kossuth Lajos-u. 10. sz., a szerb kereszt mellett, a főtrafik átellenében.

Bő választék és készlet ékszerekben, arany- és ezüstárakban, arany, tula, ezüst, acél és nickel zsebórákban, valamint mindennemű fali és ingaórákban; szép raktár chinaezüst-árakban, evőkészletek a legnevesebb gyárakból, mint Christoffe, Berndorfer és Szandrik, nem különben teljes tizenkettős és hatos kazetták. Optikai áruk, szemüveg, orresiptető, távlató nagy raktáron. Minden áru izléses és exakt kivitelben. Elvállalok szakmamban vágó mindennemű munkát és javítást s a vállalt munkát a legolcsóbban és legnagyobb lelkiismeretességgel végzem. Nálam vásárolt vagy javított órákért egy évi jótállás. — Az összes arany- és ezüstárak fémjelezve vannak.

Szolid árak!

Lelkismeretes kiszolgálás!

Kérem figyelni!

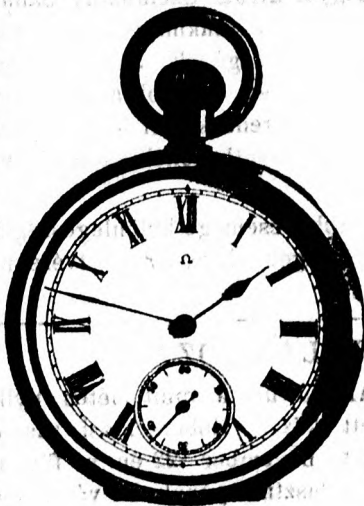
Nem okvetlen szükséges sokat fizetni egy óráért, hogy jól és pontosan járjon, mert

FISCHER M. mű-órásnál Ujvidéken

II. Rákóczi Ferenc-út 20. szám alatt

minden óra pontos javítása, (különleges órák, ismétlő chromometer, chronograf és verőzsebórák kivételével), csak **90 kr.-ba** (= **1.80 k.**) kerül, ha a szerkezetnek valamelyik része nem hiányzik.

Egy lánchuzamú óra pontos javítása	75 krajcár.
" ébresztő	65 "
" zsebóra rugó betevés	55 "
" zsebóra fedél felrugó	45 "
" ilveg bármily vastag	15 "
" mutató	12 "
" kulcs	4 "

Tanonc felvételeik.

Az általam javításra elvállalt óráért (törésen kívül) jótállok, hogy t. megbízómnak **avval 3 évig baja nem lesz.** — Kérem csak egyszer megkísérteni és meglesz győződve. Szíves bizalmát kéri **FISCHER M. mű-órásnál.**

UJDONSÁG: Egy gyönyörű szép betűs gyűrű K 1.80 fill.

Van-e már gyermeküknek Horgony-Kőépitőszekrénye?

Ha igen, akkor ne mulassa el azonnal a legújabb kőépitőszekrényárjegyzéket lent jogyzott cégtől bekérni, hogy annak alapján a következő kiegészítőszekrényt kényelmesen kiválaszthassa és aztán a legközelebbi játékszorkoroskedőben beszerezhesse. **Ha azonban gyermekét egy Horgony-Kőépitőszekrényt még nem bírta, vagy tévedésből egy „Horgony” védjegy nélküli szekrényt, azaz egy utazási hirtékában**

vannak, akkor Önre nézve a legújabb árjegyzék közzétes fontossággal bír, mert legfontosabb felvilágosítással szolgál minden egyes

Horgony-Kőépitőszekrényről

és lehetővé teszi Önnek, hogy gyermekei számára a megfelelő nagyságu szekrényt kényelmesen kiválaszthassa. Mindenesetre azonban saját érdekében tessék megjegyezni, hogy csak a **Horgony** jeggyel ellátott szekrény a több mint

egy negyedszázad óta

jónak bizonyult Richter-féle eredeti gyártmány, minden egyéb kőépitőszekrények csak hamisítványok.

A gazdagon illusztrált árjegyzékben a **Horgony-Kőépitőszekrények**, **Horgony-Bakajátékok** és a **„Meteor” Golyó-Mozajjátékok**, stb. leírását találjuk. Valódi csak a **Horgony**nyal!

Richter F. Ad. és Tá., kir. ndv. és kam. szállítók,

Iroda és raktár: **BÉCS**, Gyár: XIII/1 (Mietzing)

Rudolfstadl, Nürnberg, Olten (Svájc), Rotterdam, Szt. Pétervár, New-York.

A ki zenekedvelő, az kérjen árjegyzéket a híres Imperator zenélőművekről, beszélőgépekről és Horgony-hanglemezekről is.

FELTÜNÉST KELTŐ KARÁCSONYI VÁSÁR

kezdődik december 1-én és tart szerb karácsonyig, január 6-ig.

LÖWY MÁTYÁS ÉS TÁRSA divataruházában Ujvidéken.

72-100

Főtér, „Erzsébet szálloda” épület.

Különös figyelmet érdemlő olcsóságok.

Nyomatott Hirschenhauser Benő könyvnyomdájában Ujvidéken.